

Całostki chińskie w eksponatach tematycznych

Marek Zbiński

Ostatnio spotkałem się z opinią, że zdobycie walorów do eksponatu tematycznego nigdy dotąd nie było tak łatwe jak teraz. Na dostępnych dla większości kolekcjonerów platformach internetowych można przecież znaleźć szeroką ofertę walorów. Nie ma już dzisiaj problemów z płatnościami dla zagranicznych oferentów i jedynym niepewnym punktem jest ocena, czy znaleziony artykuł nadaje się w pełni do eksponatu filatelistycznego, tzn. czy nie jest czasem prywatnym produktem pozorującym tylko cechy waloru pocztowego.

Do takich wzbudzających wątpliwości walorów należą z pewnością współczesne chińskie całostki, które w dużych ilościach i na każdy bez mała temat oferowane są przez handlowców w Internecie. O tych dylematach czytaliśmy już na łamach naszego biuletynu [1].

Autor sugerował, że „*względu na nieznany nam dokładnie ich status, niewiadomego wydawcę, mocno merkantylny charakter i wielką inflację wydań, trzeba się mocno zastanowić*”. Dalej słusznie dodał, „*żeby być pewnym filatelistycznej poprawności tych walorów, trzeba by sprawdzić czy są one odnotowane w katalogach chińskich całostek, czy wydały je oficjalne organizacje pocztowe centralne lub w prowincjach, czy ilustracje na nich nie zostały prywatnie dodrukowane w celach propagandowych, reklamowych lub handlowych*”. Kilka z ilustracji w artykule nazwał nawet „*podejrzany*” całostkami chińskimi.

W artykule, który ukazał się w jednym z zagranicznych czasopism dla tematyków, znalazłem pomocne informacje dla kolekcjonerów takich walorów [2].

Całostki, które wydała poczta chińska (ChRL) lub działająca na jej zlecenie agencja, posiadają wydrukowaną adnotację (kod cyfrowo-literowy) z typem całostki i jej numerem ewidencyjnym, które są wydrukowane na przedniej lub tylnej stronie tych walorów. Spis tych oznaczeń został zaczerpnięty z chińskiego katalogu całostek.

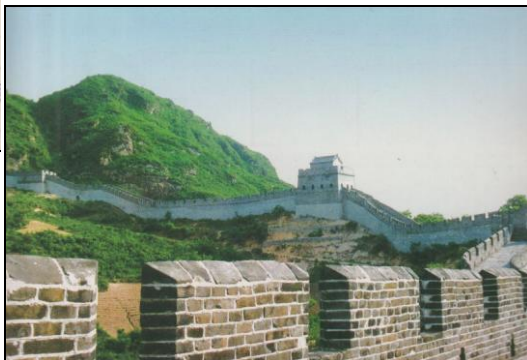
Adnotacje te zbudowane są wg systemu: <typ> <numer serii> <ilość całostek w serii> <numer całostki w serii> <rok wydania> <ewent. oznaczenie literowe>.

FP6 (10-8) 1998 A

Przykład 1: FP6 (10-8) 1998 A

FP6 – szósta seria krajoobrazowa, całostka nr 8 z 10, wyd. z 1998 r., oznaczenie A

Ryc. 1a-c. Wielki Mur w Górach Hushan.

Przykład 2: TP12 (10-5) 2000
 TP12 – dwunasta seria całostek specjalnych, całostka nr 5 z 10, wyd. z 2000 r.

TP 12 (10-5) 2000

Ryc. 2a-c. Tkaniny jedwabne – tkanie i barwienie.

Na specjalną uwagę zasługują karty (całostki) loteryjne. Są wydawane od 1.12.1991 r. z okazji zbliżającego się wówczas Roku Mały. Karty te, z wydrukowanym znaczkiem opłaty krajowej, sprzedawane są z narzutem za udział w loterii noworocznej. Zwyczajowo wysyłane są razem z kuponem uprawniającym adresata do udziału w losowaniu, które odbywa się – pod nadzorem Min. Finansów – w ostatni dzień świąt chińskiego Nowego Roku. Wygrane w wysokości 5000 juanów (ok. 3000 zł) można odebrać w miejscowych urzędach pocztowych. Rozprowadzane są tzw. karty krajowe i regionalne. Karty krajowe są dostępne we wszystkich urzędach pocztowych i od 1996 r. mają na stronie ilustrowanej także adnotacje z kodem cyfrowo-literowym, który nieznacznie różni się od powyżej opisywanego (<rok wydania> <agencja> <loteria noworoczna> <numer ilustracji lub serii>). Czasami numer agencji przedstawiany jest za pomocą chińskiego znaku (jak poniżej).

Przykład 3: 1997, chiński znak z numerem agencji, loteria noworoczna (BK), il. nr 9.

Ryc. 3a-c. Budynek China Construction Bank, lokomotywa spalinowa.

1997魯(BK)-0009

Karty regionalne zamawiane są głównie przez firmy w regionalnych agencjach reklamowych Poczty Chińskiej i rozdawane pracownikom i klientom jako forma życzeń z okazji

chińskiego Nowego Roku. Także wszystkie dodatkowe dodruki na tych całostkach są zatwierdzane przez pocztę i mają kody rejestracyjne (zawierające m.in. symbole HP, BK i PG).

Kody cyfrowo-literowe znajdujemy także na jednostronnie ilustrowanych całostkach chińskich.

Ryc. 4a-b. 15-lecie chińskiego lotnictwa wojskowego.

JP84 (1-1) 1999

Przykład 4: JP84 (1-1) 1999 – całostka pojedyncza z 84. serii pamiątkowej, wyd. z 1999 r.

Adnotacje literowe spotykane na całostkach chińskich:

PF	Regular Stamped Envelopes	Zwykłe całostki (koperty)
PMF	Regular Stamped Picture Envelopes	Zwykłe całostki ilustrowane (koperty)
MF	Pictorial Stamped Envelopes	Całostki ilustrowane (koperty)
ZF	Special-Use Stamped Envelopes	Całostki ilustrowane (koperty) specjalnego zastosowania
JF	Commemorative Stamped Envelopes	Pamiątkowe całostki (koperty)
DP	Regular Stamped Postcards Used in the Northeast	Zwykłe całostki (karty) stosowane w regionie północno-wschodnim
PP	Regular Stamped Postcards	Zwykłe całostki (karty)
ZP	Special-Use Stamped Postcards	Całostki (karty) specjalnego zastosowania
HP	New Year Stamped Postcards	Całostki (karty) noworoczne
JP	Commemorative Stamped Postcards	Pamiątkowe całostki (karty)
YP	YP Series Landscape Stamped Postcards	Całostki (karty) krajobrazowe (seria YP)
FP	FP Series Landscape Stamped Postcards	Całostki (karty) krajobrazowe (seria FP)
TP	Special Stamped Postcards	Całostki ilustr. (karty) specjalnego zastosowania
DJ	Regular Stamped Letter Sheets Used in the Northeast	Zwykłe całostki (arkusze listowe) stosowane w regionie północno-wschodnim
PJ	Regular Stamped Letter Sheets	Zwykłe całostki (arkusze listowe)
YJ	Stamped Letter Sheets	Całostki (arkusze listowe)
XK	Stamped Letter Cards	Całostki (sekretniki)
JYF	Military Envelopes	Całostki (koperty) dla sił zbrojnych
JYP	Military Postcards	Całostki (karty) dla sił zbrojnych
JYJ	Military Letter Sheets	Całostki (arkusze listowe) dla sił zbrojnych

Od autora: Przygotowując to opracowanie zwróciłem uwagę na pewne niejasności i niekonsekwencje w źródłowych tłumaczeniach angielsko-niemieckich [2], na które nie mam wpływu. Bez znajomości oryginalnego nazewnictwa w języku chińskim nie daje się ustalić poprawności tych tłumaczeń.

Wszystkie ilustracje na kartach z wymienionymi w tym opracowaniu numerami rejestracyjnymi (adnotacjami cyfrowo-literowymi) zostały zatwierdzone przez Pocztaę Chińską i dlatego mogą być wykorzystane w ekspozycjach tematycznych.

YP16(10-3)1994(B)

Ryc. 54a-c. Xilingxia - jeden z trzech przełomów rzeki Jangcy w prowincji Hubei.

Przykład 5: YP16 (10-3) 1994 (B)

YP16 – szesnasta seria całostek krajobrazowych, całostka nr 3 z 10, wyd. z 1994 r., oznaczenie A

Karty bez numeru rejestracyjnego na awersie lub rewersie, jak również karty z innymi schematami numeracji, były produkowane przez osoby prywatne, handlowców, firmy lub stowarzyszenia bez zgody poczty. Są to przeważnie oficjalne całostki pocztowe z prywatnymi dodrukami, których należy unikać w ekspozycjach tematycznych.

[1] TEMATICA, nr 6/2013

[2] P. Lang, ÖMSA-Zeitung, nr 39/2018

